

Heide
vertelt

230

9 juni 2024

Vandaag trekken we naar de stembus!

Vandaag hebben we met z'n allen een plicht: onze stemplicht! Voor deze parlementsverkiezingen is het nog een plicht, later in het jaar, wanneer we opnieuw naar het stembureau worden uitgenodigd voor de gemeente- en provincieraadverkiezingen, is het een recht om te gaan stemmen. Vandaag moeten we drie maal onze stem laten horen: voor het Federaal parlement, het Vlaams parlement en het Europees parlement. In de late namiddag en zeker in de loop van de avond zullen we dan al meer weten over de

uitslag. Hoe zullen de kaarten gesloten worden? En wat daarna? Gaan we weer maanden moeten wachten op een nieuwe bewindsploeg of gaan we, zoals Bart De Wever voorstelt, naar een soort overgangsregering met vooral "experts" die de begroting op orde moet brengen en het na twee jaar voor bekeken houdt? In ieder geval start het vandaag met de stem van de burgers, ook die van jou!

Nat, natter, natst...kletsnat!!!

We kregen weer heel veel regen in mei. Deze regenperiode begon in oktober 2023 en loopt nu tot mei 2024. Een periode van acht maanden regen. Als we de gemiddelde regenval (KMI – Ukkel) van deze acht maanden optellen dan is het aantal liter/m²: 537,7 liter/m². In Heide, Dennendael heb ik ook alle dagen de regenval gemeten. Hier komen wij uit op een totaal van 985,2 liter/m² of het dubbel gemeten over 8 maanden. Waarbij de maand mei (normaal gemiddeld 59,7 liter/m²) goed is in 2024 voor 177 liter/m².

(bijdrage van Paul Witters)

De Kalmthoutse hoevefeesten komen eraan!

Het wordt stilaan een begrip! In de maand juni worden we uitgenodigd naar de Kalmthoutse hoevefeesten in het Kruisbos. Het wordt opnieuw drie dagen feest en genieten van alles wat met de landbouw te maken heeft. Jaar na jaar doet de Kalmthoutse landelijke gilde haar best om een mooi en aantrekkelijk programma uit te werken, ook het komende weekend gaat dit niet anders zijn. De festiviteiten starten op vrijdag 14 juni met het verzamelen van de tractoren die zowat uit de ganse Noorderkempen samen komen. In groep rijden

ze naar de feestweide om daar gezegend te worden. Gelijktijdig starten de ballonvaarten. Vanuit de lucht kunnen deelnemers (er moest wel vooraf ingeschreven worden) genieten van het Kalmthoutse landschap. Na de tractorwijding is er het boerenbal, nonkel Ney's rhythm blues band en Meet this band zorgen voor de muziek. Dj Leo Guns sluit de avond af! Zaterdag 15 juni wordt er vanaf 13u gestart met een kindernamiddag. Tal van activiteiten zijn er te beleven: tractorritten, eentjesvissen, boerengolf, schminken, springkastelen, koetsritten en volkspelen. Op zaterdag start ook het Vlaamse kettingzaagsculpturenfestival en zijn er op de terrassen en podiums optreden voorzien. Het accent ligt wel op de zondag, dan staat een dag vullend programma op de agenda. Verspreid over de dag zijn er heel wat optreden, het gaat van doedelzakspelers tot vendeliers, vlegeldorsers en Country and western dans. Heel wat oude ambachten kunnen er nog bewonderd worden: de

hoefsmid, schaapscheren, de zagerij, een stoomtractor, trekpaarden. Ook tractoren, miniatuurtractoren en vrachtwagens, tuinmachines, en niet te vergeten Mie tractor is ook aanwezig. Voor de kinderen zijn er de ritjes met de pony of de ezel. Je kan er ook komen genieten van de wedstrijd hooistapelen en genieten van de hoofdactiviteit "The flying acrobats". Uiteraard mag bij het geheel de muziek niet ontbreken, een drumkorps en natuurlijk ook "Wiske en Walter" zorgen hiervoor. Om dit programma waar te maken werkt de landelijke gilde Kalmthout samen met heel wat partners : De groene kring, Velt, Everdijhof, De Lichtaartse kloppers, de Vlaamse trekhond. Er wordt ook samengewerkt met de Kalmthoutse scholen, de week voorafgaand aan het gebeuren brengen alles kleuters en leerlingen van het eerste en tweede leerjaar een bezoek aan de Hoevefeesten.

Paul Witters vertelt over Distex!

Onze actiefste medewerker van Heide vertelt, Paul Witters, is op dinsdag 11 juni om 14u te gast in het Ernest Albert kunsthuis in de Hortentiadreef op uitnodiging van de werkgroep "Buurtkoffie Dennendael". Paul zal er vertellen over het bedrijf Distex van de familie Theeuws. Het bedrijf was gevestigd in de De Pretlaan in Kapellenbos en verschaft jarenlang werk aan heel wat mensen uit ons dorp en de streek. Aan de hand van een fotoreportage wordt het verleden van het textielfabriek van weleer onder de aandacht gebracht. Zoals altijd is iedereen welkom en zal de koffie of andere dranken klaar staan.

(foto van kasteel "Bunderhof" waar de firma Distex destijds was gevestigd in de bijgebouwen)

Oude en vergeten beroepen van vroeger

Vandaag: **Heiboendermaker (nr.21)**

Een heiboendermaker maakte heiboenders, een kleine bezem zonder steel, gemaakt van bezemheide en gebruikt voor het schoonmaken van potten, vaten e.d. Een boender is een werktuig om mee te schrobben. Boenders werden vroeger gemaakt van oude dopheide. In maart en april werd deze dopheide met de blote handen geplukt. De heide kerfde de handen, waardoor uit tientallen wondjes tijdens het plukken bloed tevoorschijn kwam. De heide werd vervolgens gedroogd en daarna gebonden om er bezems van te maken. Een zeer zwaar werk, omdat de bundels stijf moesten worden aangehaald. Bezembinden was bij andere beroepen vergeleken een onaanzienlijk ambacht. Dikwijls ook was

het seizoenwerk, dat bovendien nog slecht werd betaald. Er bestaan verschillende plaatjes, nog uit de tijd vlak voor de Tweede Wereldoorlog, waarop men een boerin of haar meid op haar knieën bij een stap in een sloot de pannen met een heiboender en eventueel wat wit zand schoon maakte.

(bijdrage van Paul Witters)

“Heide Vertelt” ver buiten onze grenzen te lezen!

Al bijna 250 weken lang ben ik, “Heide Vertelt”, uw zondagochtendvriend. Ik informeer u dan ook graag over alle nieuwtjes en verhaaltjes van en over Heide. Dat jullie mij elke zondag lezen blijkt uit heel veel email adressen waarnaar ik wordt verzonden. Niet alleen in Heide maar ook ver daarbuiten! Zo krijgt men in Noorwegen ook elke zondagochtend Heide Vertelt in de digitale brievenbus:

Familie Raats – FIØ

Holseker Veggen 23

6065 Ulsteinvik

Provincie Sun-Nore

Hebben nog lezers in het buitenland? Reageer dan even op email en dan kan ik dat ook de volgende weken in het krantje melden!

(bijdrage van Paul Witters)

Viering van 75 jaar Oudheidkundige Kring in Kalmthout

De Oudheidkundige Kring van Kalmthout leeft en beweest, ondanks zijn 75 jaar, zijn jeugdige vitaliteit. Een ruim deel van de 360 abonnementen luisterden vrijdagavond 24 mei geboeid in een zaal van het domein Diesterweg, naar de feestrede door archivaris (Roosendaal) Joss Hopstaken. Als oude bekende van het Kalmthoutse archief bracht hij als het ware een cursus methodologie, en wees op een ondenkbaar aantal bronnen waar men in binnen- en buitenland informatie over de Kalmthoutse geschiedenis kan vinden. Daarbij benadrukte hij de nieuwe digitale

mogelijkheden, waardoor thans oneindig veel archiefmateriaal ontsloten wordt en eenvoudig beschikbaar komt voor de onderzoeker! Kalmthout was op vlak van die archiefontsluiting een pionier door 25 jaar geleden reeds op de kar te springen van “grenzeloos geheugen”. Bij de opening van de academische zitting had voorzitter Koen Van Ooteghem reeds een korte historiek van de jubilerende kring geschetst, en na de feestrede wees burgemeester Lukas Jacobs op de goede samenwerking, evenals op de betekenis en belang van het archief voor de gemeente. Hij prees de verjonging van het

bestuur en wees op de uitdaging om ook bij de jongeren de belangstelling voor de plaatselijke geschiedenis op te wekken! Hij gaf de voorzitter als aandenken een plexi award. Daarna opende de burgemeester, samen met pater Kees van Heijst O.Praem, archivaris van de abdij van Tongerlo, en schepen voor cultuur Silke Lathouwers, de boeiende en unieke tentoonstelling over “Kalmthout in oude documenten”. Blikvanger zijn de schenkingsakten van 1146 uit het abdijsarchief van Tongerlo, en het befaamde schilderij door niemand minder dan Goossen van der Weyden (1455-1545), over die schenking, thans te Berlijn, maar oorspronkelijk uit Tongerlo. Allen zijn met duidelijke reproducties te bewonderen. Zelden of nooit bezit een gemeente zulke oude waardevolle afbeelding van hun oudste vermelding! Naast een keuze aan reproducties van mooie aloude oorkonden, belangrijk voor specialisten, is er beslist ook als blikvanger “de Komme”, of aloude gemeentelijke archiefkist, die enkel door drie schepenen met drie sleutels tegelijk geopend kon worden.

Heel wat plannen en documenten geven een kijk in het dagelijks leven van onze voorouders en de evolutie van Kalmthout tot op heden. Daarnaast komen ook de bijen- en schuttersgilden, de zo belangrijke turfontginning, en de steenbakkerijen aan bod. Deze unieke historische tentoonstelling was gratis te bezoeken tijdens het aansluitend weekend, en kende uiteraard een wel verdiende bijval. Zelf kan ik getuigen hoe dankbaar men het toenmalige gemeentebestuur moet zijn. Door de wet van 1955 van Etienne Sabbe, moest ook Kalmthout zijn archief

afgeven aan het Rijksarchief van Antwerpen. Dank zij de inzet van medeoprichter wijlen Jos Vorrsselmans (1897-1987), mocht het echter uitzonderlijk in Kalmthout blijven op voorwaarde dat de gemeente voor een degelijke archiefbewaring en een archivaris zorgde. Vorrsselmans werd de eerste archivaris, die ik bij mijn archiefbezoek, nu goed 60 jaar geleden, mocht leren kennen en waarderen. Toen durfde ik bijna geen oud parochieregister uit de 17de eeuw openen, omdat de bladzijden gewoon “verpulverden”! In 1973 mocht ik mijn eerste bijdrage in Calmpthoutania publiceren over een onuitgegeven handschrift uit 1595, dat ik in de Koninklijke Bibliotheek van Den Haag gevonden had en een bijna eigentijds relaas gaf over de moord op Petrus Janssen van Kalmthout! Wanneer men ziet hoe het Kalmthouts archief thans ontsloten en bewaard is, en strak weer in het gerestaureerde oud gemeentehuis ondergebracht wordt, moet men inderdaad dankbaar zijn voor de vruchtbare samenwerking tussen de Oudheidkundige Kring en het gemeentebestuur. Verdere info: www.oudheidkundigekringkalmthout.be

(bijdrage van Lieven Gorissen; Foto 1: zicht in de zaal tijdens toespraak van voorzitter Koen Van Ooteghem, Foto 2: de ere-genodigden met als enthousiaste toehoorders vlnr: voorzitter Koen Van Ooteghem, Schepen van Cultuur Silke Lathouwers, burgemeester Lukas Jacobs en pater Kees van Heijst van de abdij Tongerlo; Foto 3: bijzondere aandacht voor de "komme" met Ben Janssens, bestuurder van de oudheidkundige kring als gids)

Willy Vandersteen kijkt weer uit over zijn plein!

Onze gemeentediensten plaatste deze week het borstbeeld van Willy Vandersteen terug op zijn sokkel. Het is weer al even geleden dat vandalen het beeld van de sokkel rukten en beschadigden. Nu kijkt Willy weer uit over zijn plein! Hopelijk worden wij niet meer geconfronteerd met dergelijk vandalisme. In combinatie met de nachtwinkel in de Heidestatiestraat blijft het Willy Vandersteenplein in de late- en nachtelijke uren een pleisterplaats voor de jongeren. Dat kan, en mag, maar: handen thuishouden, afval opruimen, respect voor de buurt, zeker geen vandalisme, dat hoort daar ook bij! Meer toezicht, een modern "Jerommeke" (camera) erbij kan een middel zijn om zo iets in de toekomst te helpen voorkomen!

Ereburger Marcel Heyndrixx SVD overleden!

Op 3 juni 2024 is hij in het Missiehuis St. Franciscus Xaverius te Teteringen op 93- jarige leeftijd overleden. In een Eucharistieviering op 8 juni is hij op ons kerkhof ter aarde gelegd. Marcel wordt op 4 april 1931 te St-Margriete bij Eekloo (Oost-Vlaanderen) geboren en twee dagen later in de M. Margarethaparochie gedoopt, waar hij de namen krijgt: Marcellus, Carolus. Zijn vader en moeder zijn Henricus en Magdalena Martens. Zijn vader is Nederlander, zijn moeder Vlaamse. Marcel zal later de Nederlandse nationaliteit aannemen. Hij noemt zich een 'grensgeval': een Vlaming met een Nederlands paspoort. Hij is de oudste, na hem volgen nog een jongen en een meisje. Marcel slaat een klas in de lagere school over, is een intelligente leerling. Hij wil graag missionaris worden. Daarover zegt hij later over: 'Ik heb zelden iets zo zeker geweten, met zo weinig argumenten, als dat ik missionaris wilde worden'. Op 17 januari 1944 meldt hij zich bij het St. Josefcollege te Overijse, waar hij zijn middelbare studies met succes volbrengt, waarna hij naar Helvoirt (Nederland) gaat voor het noviciaat en filosofische studies. Zijn theologische studies doet hij in Teteringen, waar hij op 29 mei 1955 in Teteringen zijn eeuwige geloften aflegt en op 14 augustus van dat jaar door Mgr. J. Baeten tot priester wordt gewijd, samen met 9 klasgenoten. Vanwege zijn zwakke gezondheid zit er voor hem geen missiebenedictie in. Hij wordt gevraagd om in Heide (B) filosofie te doceren aan de daar wonende fraters. Dat doet hij met veel verve. Omdat hij vindt, dat hij onvoldoende gekwalificeerd is om dit vak te geven vraagt hij in 1958 verlof om filosofie te gaan studeren aan het Hoger Instituut voor Wijsbegeerte in Leuven. Dat wordt hem toegestaan (1958-1962). Het intellectuele milieu waarin hij terecht komt, sluit helemaal aan bij zijn ambities: zoeken naar de moderne wereld en hoe de Boodschap daar naar toe te vertalen. In 1959 ontvangt hij het Baccalaureaat Filosofie met grote onderscheiding; 1960: Licentiaat met grote onderscheiding; 02.02.1962 Licentiaat (2de) met grote onderscheiding; 28.06. 1962: Doctoraalexamen met grote onderscheiding. Bewust noem ik hier 4 x 'met grote onderscheiding'. Hij zegt daar later over: 'Medebroeders wisten daar weinig van. Die 2 waren met heel andere dingen bezig. En ik sprak er niet over'. Later wil hij graag dat die verschillende bullen in het archief worden bewaard. De waardering daarvoor had hij destijds gemist. In 1966 en 1967 geeft hij lessen ethica aan het GIT (Gemeenschappelijk Instituut voor Theologie) in Tilburg, als daar ook de theologanten SVD studeren. Vanaf oktober 1967 gaat hij drie dagen in de week lesgeven in Leuven, aan het Centrum voor

Kerkelijke Studie (CKS en Angora), wat hij zal blijven doen tot 1995. Eenvoudig is het niet. Hij wil het evangelie vertalen naar de wereld; de eerste tien jaar lukt dat nog wel. Daarna wordt het steeds minder mogelijk, omdat de studenten die zich aanmelden intellectueel steeds minder begaafd blijken te zijn en er ook een retrostroming op gang komt. Marcel maakt in die tijd uitvoerig kennis met het gedachtengoed van Romano Guardini; ook heeft hij veel te danken aan Albert Dondeyne en Hans Wildiers. Zijn studie resulteert in 1992 in een omvangrijk boek: “.....en Gij geeft ons een andere toekomst”. Vertrekkend vanuit de documenten van het Tweede Vaticaans Concilie, wat hij met grote interesse heeft gevolgd, werkt hij een visie uit op mens, wereld en God. Die gaat uit van een dynamische, in plaats van een statische kijk. Hij zegt daarbij: “Geloven doe je niet met je verstand op nul”. Het boek telt 400 pagina’s, maar moet terug naar 130 bladzijden, zegt zijn uitgever. Een andere uitgever geeft hem meer ruimte en dan worden het toch 424 pagina’s. Het leest als colleges, waarin hij veel herhaalt en de grote verbanden legt. Als er in 2006 een Engelse vertaling verschijnt “Towards another Future”, zijn het nog 358 pagina’s. Mensen die het eerste manuscript lezen vragen hem: “Als je dit gaat publiceren, krijg je daar dan geen moeilijkheden mee, vanwege je moderne standpunten?” Dat maakt hem echter niets uit. Hij staat dan toch aan het einde van zijn carrière. De reacties op het boek zijn gunstig en er is hem, bij ons weten, van kerkelijke zijde nooit een strobreed in de weg gelegd. Wie meer wil weten van zijn leven en denken doet er het beste aan, zijn lijvige boek ter hand te nemen. Soms heeft hij het gevoel dat hij op sommige ontwikkelingen in de kerk moet reageren. Dat leidt tot enkele bijdragen in kranten en tijdschriften, maar voor het overige houdt hij zich op de achtergrond. “Ik heb altijd de voorrang gegeven aan mijn leeropdracht en het pastorale werk”. 1968 is voor hem een moeilijk jaar. Via professor Ignace Vergote krijgt hij contact met iemand, die hem de komende jaren begeleidt. Hij ervaart die tijd als waardevol en bevrijdend. Deze ervaring zal hem van groot nut zijn bij zijn begeleiding van veel mensen, die op hun beurt zijn hulp inroepen. In die jaren is hij van maandagavond tot vrijdagmiddag in Leuven, waar buitenlandse medebroeders wonen voor een master of doctoraat, en waar hij huishoudelijk werk verricht en zich in de theologische bibliotheek voorbereidt op zijn homilieën in Kalmthout. In het weekend woont hij 18 jaar lang bij de zusters op den Heuvel in 3 Kalmthout, waar hij voorgaat in de eucharistie, deelneemt aan de Bijbelclub en individuele mensen begeleidt. Dat zijn de beste jaren van zijn leven. Verder staat hij jarenlang twee groepen bij in Lier (De Brug). Ook binnen de SVD doet hij volop mee aan het bestuur. Gedurende 40 jaar is hij lid van de Provinciale Raad, eerst van de Belgische regio, later van de Nederlands-Belgische Provincie van de SVD tot 2016. Zijn inbreng wordt al die jaren steeds zeer gewaardeerd. Hij houdt overzicht over het geheel en weet in moeilijke situaties altijd een oplossing naar voren te brengen. Het valt hem zwaar, als hij na ruim 40 jaar plaats moet maken voor de jongere garde. Marcel heeft ook enkele keren deelgenomen aan het Generale Kapittel. Hij sputtert erg tegen als men hem kiest als afgevaardigde. Hij ziet tegen Rome op, omdat daar alles gebeurt, waartegen hij vecht. Toch vindt hij het na de eerste keer een kostbare ervaring om daar samen te kunnen werken met zoveel mensen uit verschillende culturen. Later gaat hij er met meer enthousiasme heen en heeft ook daar een goede bijdrage kunnen leveren. *MIRWART*: In april 1973 komen zes SVD-ers samen in een huisje in het Waalse dorp Mirwart. Zij zouden wegen proberen te vinden om meer missionaire animatie te ontplooien (MAT = Missionair Animatie Team). Al gauw blijkt dat de meeste deelnemers daar geen heil in zien. Toch blijven enkelen van hen doorgaan en wordt het een gespreksgroep, die driemaal per jaar ‘ergens’ drie dagen bij elkaar komt om ideeën en ervaringen uit te wisselen en elkaar tot steun te zijn. In 2023 was dat 50 (!) jaar en 147 bijeenkomsten verder. Een bijzondere ervaring heeft Marcel, als hij op aanraden van Peter Mertes, meegaat naar een retraite van Marcel

Légaut (1900 – 1990). Hij wordt zeer door deze man geïnspireerd en volgt diens visie op het leven met veel interesse. Hij zegt over diens visie: “Er zijn natuurlijk de tien geboden. Dat is goed, die moet je volgen, maar er is iets anders. In elke mens zit een bepaalde gevoeligheid voor oproepen vanuit de situatie die naar je toekomen en waar geen enkele wet u toe kan verplichten, maar waarvan je voelt: als ik dit niet volg ben ik eigenlijk ontrouw aan mijzelf. Leg je het naast je neer, dan kan niemand je verwijten, want het is geen gebod en toch weet je dat het niet klopt. Dat is eigenlijk datgene wat een mens heeft te doen in zijn leven”. Op 11 oktober 2014 wordt Marcel Ereburger van Kalmthout. Hij woont er van 1956 tot 2013. In die jaren is hij er pastoraal zeer actief, wat betreft bijbelcursussen, voorgaan in de kapel van Heide (samen met het kapelteam) en de begeleiding van vele personen. Marcel houdt ervan om bomen te snoeien, confituur te maken en te wandelen op de Kalmthoutse Heide. Hij zegt van zichzelf: ‘Ik ben een grensgeval: schipperend tussen België en Nederland en over grenzen gaand als missionaris’. Dat heeft hij zeker gedaan, al heeft hij nooit een ‘missieland’ in de oude zin van het woord betreden. Maar hij 4 heeft het aangedurfd nieuwe paden te betreden, waarmee hij voor velen de weg heeft gebaad. Als de buitenlandse studenten in Leuven elders een onderkomen hebben gevonden en er geen nieuwe verwacht worden, is het tijd te verhuizen. Het regelen van het huishouden valt hem steeds zwaarder. Als alles afgewerkt is doet hij de overstap naar Teteringen in 2021, na zijn 90ste verjaardag gevierd te hebben. Met pijn in het hart laat hij veel van zijn boeken achter. Met nog meer pijn laat hij de Leuvense Bibliotheek achter, waar hij zo graag en vaak vertoefde. Maar toch, hij voelt zich gauw thuis in zijn nieuwe omgeving. Hij geniet ook hier van de prachtige natuur en de mogelijkheid te wandelen. Eerder dan verwacht wordt het lopen moeilijker en maakt hij gebruik van een rollator. Rond zijn 93ste verjaardag komt hij ten val en wordt hij bedlegerig. De dokter vindt 24-uur zorg nodig, die hem de weken daarna wordt verleend. Zijn verstand blijft helder en hij blijft benieuwd naar wat er gebeurt. Op Pinksteren ontvangt hij het sacrament van de zieken, waarvan hij de tekst 10 jaar geleden zelf heeft samengesteld, wat ook geldt voor zijn afscheidsviering. Hij vindt het een mooie afsluiting van zijn leven. Toch zal het nog tot 3 juni 2024 duren, voor hij rustig inslaapt. Zo nemen wij afscheid van een bijzondere medebroeder. Hij was geen heilige, maar des te meer een ‘zalige’ mens, die voor velen zowel intellectueel als persoonlijk tot steun is geweest. Hij toonde ons een nieuwe toekomst. Marcel, wij danken je voor wie je voor ons was, voor wat je voor velen hebt gedaan en voor de weg naar voren, die je ons hebt getoond. Á Dieu. (toegestuurd door Pastoor Bernard De Preter)

Yvonne Raemaekers overleden!

In het woon- en verzorgingscentrum Sint Vincentius in Kalmthout overleed op 4 juni Yvonne Raemaekers. Yvonne werd geboren in Kalmthout op 1 september 1937. Zij was de echtgenote van Jef Van Looy, bijna haar hele leven lang woonde zij in Heide. Yvonne was de moeder van vijf dochters en grootmoeder van 12 kleinkinderen en zes achterkleinkinderen. Van Yvonne wordt afscheid genomen op vrijdag 14 juni om 10u in de O.L.Vrouwkerk in Kalmthout-centrum. Zij rust in vrede!

“Heide vertelt” is een digitaal krantje. Verschijnt wekelijks op zondagmorgen.

Redactie: Louis van den Buijs, Heidestatiestraat 58/bus1, 2920 Kalmthout. (0477/22.24.81).

Redactieadres: vandenbuijslouis@gmail.com

Eerder verschenen krantjes zijn te raadplegen via de website www.binkalmthout.be

